

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **31** let

Milena Kožuh, in memoriam

Ko umre človek, je tistim, ki ostanejo, težko. Ko umre učitelj, je tistim, ki ostanejo, težko, a ostanejo bogati. Profesorica Milena Kožuh je v osemtridesetih letih vzgojila več tisoč srednješolcev, v domala treh nadaljnjih desetletjih več tisoč starejših študentov na UTŽO Ljubljana. Učila jih je gledati, ljubiti in razumeti umetnost v vseh njenih podobah. Veliko in dovolj, da se je njeno življenje izteklo v občudovanju lepote, mirno in dostojanstveno, v krogu tistih, ki jih je imela najraje; njenih bližnjih in njenih študentov. Tiho zdaj stopajo Žametni copatki. Žalna slovesnost bo v sredo, 22. aprila, ob 18.00 uri v prostorih Narodne galerije v Ljubljani (glavni vhod s Prešernove ceste).

Tudi vse drugo je lahko vir novega znanja. Dogajanja v projektu Zagreb, marec 2015

V programu Erasmus+ K1, ki spodbuja medsebojno učenje in mobilnost osebja ustanov za izobraževanje odraslih, poteka projekt Digitalna Donava (finančno ga je podprla Evropska unija). V njem sodelujejo Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje in Ljudska univerza Zagreb, pa tudi tiha partnerja, Zawiw, Univerza v Ulmu in Državna univerza za tehnološke znanosti iz Sofije. Glavna

tema projekta so digitaliziranost in digitalizacija izobraževalnih programov, spoznavanje transnacionalnih projektov in njihove digitalne vsebine. Srečanja v Ljubljani, Zagrebu in Sofiji so posvečena tem temam, pa tudi pripravi novih projektov, ustanovitvi univerze za tretje življenjsko obdobje v Sofiji. Ob tem se rojeva še veliko novih in vrednih zamisli. V Zagrebu so nam tudi predstavili delo *Bernarda Bernardija*, hrvaškega arhitekta in dizajnerja, ki je okrog leta 1960 celovito opremil prostore Ljudske univerze Zagreb. Razmišljal je, kako v prostor in oblikovanje pohištva prevesti specifično naravo izobraževanja odraslih. Tema je povsem nova, čeprav v izobraževanju odraslih posvečamo veliko pozornost prostoru (Malcolm Knowles). Zdaj bi radi preučili opremljenost ustanov za izobraževanje odraslih in skupaj z arhitekti podali zamisli za to, kako naj bodo prostori opremljeni. To bi bila tudi odlična interdisciplinarna doktorska razprava.

(Vir: Alijana Šantej)

Gozdovi so še vedno zeleni - boj za človečnost in dostojanstvo

Ljubljana, marec 2015

To je bila tretja projekcija v nizu Srečamo se v kinu. Plod partnerskega sodelovanja s kinom Komuna. Avgust, 1917. Avstro-ogrsko monarhija, zaveznica centralnih sil, na soški fronti bje bitko proti Kraljevini Italiji, ki je na strani Antante. Stotnik je hudo ranjen, ob njem je mlad, neizkušen vojak, ki je bil na fronto vpoklican šele pred kratkim. Odvija se enajsta soška bitka in grozi jima naslednji val napadov italijanske vojske, vendar strateško pomembne opazovalnice ne moreta zapustiti. Globok razmislek o življenju, absurdu, razmerjih ponuja ta "nizko proračunski film", slovensko avstrijska koprodukcija, ki mu je dal podlago Dnevnik Albina Mlakarja. Gostja projekcije je bila Tamara Jare, njegova pranečakinja.

Josipina Turnograjska

Od 1623 jih le 48 nosi žensko ime. Čemu je danes potreben feminizem?

Čemu je danes potreben feminizem? Zato, da bi uspeli tam, kjer je ekonomska enakost spolov zatajila. Da bi uspeli tam, kjer še zmeraj vlada patriarhalna kultura. Feminizem ima, kot vemo, veliko obrazov. Študijska skupina na UTŽO Ljubljana pod vodstvom arh. Mete Kutin se zaveda, da urbani prostor odslikava družbeno razmerja in vrednote. "Kako je z ženskami v urbanem prostoru?" so se vprašale članice tega študijskega krožka. "Kako se kaže njihov družbeni položaj v tem prostoru? Je feminizem potreben? Je iz naše družbe izginila patriarhalna kultura?" Če si želite na slednje vprašanje odgovoriti z da, je odgovor zmoten? Od 1623 ljubljanskih ulic jih le 48 nosi žensko ime in celo med njimi prevladujejo imena vojnih heroin (njihova imena bolj slavijo odporniško gibanje kot njihove osebne zasluge). Med vsemi je le Josipina Turnograjska našla prostor v centru mesta. Luiza Pesjakova, Alma Sodnik in druge so na mestnem robu ali celo z njihovim imenom ne poimenujejo ulice, marveč brezobličen prostor med stanovanjskimi bloki. Veliko vprašanj za razmišljanje. Uradna otvoritev razstave bo v sredo, 8. aprila, ob 13.00 uri, Poljanska 6, dvorana, pritličje levo. Vabljeni.

V Celju so si nastavili ogledalo. Izobraževanje iz vljudnosti in lepih navad Celje, april 2015

Vsi znamo reči "dober dan", "hvala" ali "oprostite", a to ni dovolj! Kako se brez hrupa in v pravem trenutku posloviti? Kako se izraziti, da si ne prisvojimo pogovora? Kako uporabljati nazive? Kako zaključiti pismo? Kako razporediti goste za mizo? Kako je bilo z bontonom skozi zgodovino? Kako se razlikujejo pravila lepega obnašanja med posameznimi deželami? Vsakdo si slej ko prej postavi katero od teh vprašanj. Še več, drugi nas sodijo po načinu govora, tonu glasu, glasnosti, po tem, ali smo preveč ali premalo v ospredju. V današnji družbi se vedenjski vzorci spreminjajo povsod: v družini, podjetju, na potovanju, za volanom, na ulici, v gosteh, v družbi. Udeležencem izobraževanja o lepem obnašanju, ki so ga pod vodstvom mentorice Darije Cvikl priredili na UTŽO Celje - ta deluje v okviru Osrednje knjižnice Celje - se je, denimo, zdelo posebej zanimivo spoznavati pravila obnašanja na svetovnem spletu itd. (Vir: Zinka Kerhlinko)

Družba in življenje naj bi bila organizirana z zorišča celote življenja Bruselj, 2015

Pogledi državljanov in oblikovanje politike vodenja prebivalstvenih sprememb (angl. HPSE-CT-2002-00153 The Viewpoint of Citizens and Policy Actors Regarding the Management of Population Related Change). V končnem raziskovalnem poročilu, pripravljenem za Evropsko komisijo, pisci poudarjajo, da državljani še zmeraj vidijo starejše kot "družbeno koristne" (ti so vir informacij, modrosti, tradicionalnih vrednot). Družbe so še zmeraj močno stratificirane (dejavnosti, družbene vloge, odgovornost) glede na starost, življenjski prehodi se ne odslikavajo v načinu, kako je družba organizirana, pa tudi posamezniki sami se jih ne zavedajo prav dobro. Mladi, denimo, ne razmišljajo o prihodnjih obdobjih življenja. Zdravo državljani živijo šele, ko jih telo prične opozarjati, da nekaj ni v redu, a ne mislijo o prihodnosti. Družba naj bi bila organizirana z zorišča celote življenja, oblikovalcem politike sporočajo državljani.

Prof. dr. Zoran Jelenc. Desetletja dolgo prizadevanje za znanstveno utemeljeno in družbeno priznano izobraževanje odraslih

Doživeti osemdeset let je samo zase dosežek, pravijo. Na UTŽO smo prepričani, da je pravi dosežek vse drugo, kar nekdo ustvari, daruje, preda. In tega je bilo v življenju Zorana Jelenca veliko. Iz vsega naj izločimo za nas pomembno podporo delovanju Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje v prvotnem okviru Andragoškega društva Slovenije, v času, ko je bil prvič njegov predsednik. Ne omenjamo jih, a cenimo tudi vsa njegova druga in številna prizadevanja. Ob življenjski obletnici mu izrekamo najboljše želje.

Ali tapete, ali jaz

Nič ni bolj živega kot slovar zgodovinarke Isabelle Bricard, ki popiše zadnje četrt ure življenja slovitih mož od antike do današnjih dni. Pa tudi nič ni tako raznolikega, kajti umira se na različne načine: v postelji, na bojnem polju, v nesrečah, tako, da vas umorijo itd. Zadnje besede velikih so neke vrste zadnja stvaritev. V svoji sloviti pozi (najbolj bistveno je, da človek nastopa, da ima pozo) je Oscar Wilde, ki ga je življenje zapustilo v zanikrnem cenenem hotelu de l'Alsace v Parizu, dejal: "Ali te grde tapete, ali jaz ... Umiram tako, kot sem živel, daleč nad svojimi zmožnostmi." Čehov je umrl tako, da je s sabljo odbil zamašek šampanjca. Pisatelj Stendhal, pisec Rdeče in črno, je umrl hodeč, De Gaulle tako, da je dejal: "To je uspeh". Marcel Proust je dejal: "Mama". Eric Berne pravi - študentje transakcijske analize to vedo - da je način, kako umremo, del našega življenjskega scenarija, ki si ga načrtamo zelo zgodaj.

Napovedujemo, vabimo

Odpiramo novo razstavo "48 od 1623"

Ljubljana, Poljanska 6, dvorana v pritličju

Sreda, 8. april, ob 13.00 uri

Razstava je o urbanem prostoru in položaju žensk v družbi

Otvoritev razstave članov študijskega programa Trgi, ulice in stavbe okoli nas (mentorica arhitektka Meta Kutin) o ljubljanskih ulicah, poimenovanih po ženskah. Na otvoritvi bodo avtorice Nadja Agrež, Francka Bizilj, Ana Zalar, Vida Vilhar Pobegajlo in Meta Kutin predstavile svoj projekt raziskovanja poimenovanja ljubljanskih ulic.

Vabimo vas na 3. mednarodni festival ZNANJA IN KULTURE STAREJŠIH
Sreda, 15. april, ob 9.30 uri, Kulturni dom Velenje, Titov trg 4, Velenje
 Gostiteljica festivala je Univerza za tretje življenjsko obdobje Velenje.

Program

9.30 do 9.45 Glasbena dobrodošlica

(ploščad pred Kulturnim domom Velenje)

Godba na pihala - veterani, dirigent prof. Aljoša Pavlinc, UTŽO Velenje

9.45 do 10.00 Registracija udeležencev

10.00 do 10.10 Tretjemu festivalu znanja in kulture starejših na pot

Pozdrav predstavnika Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

10.10 do 10.20 Dobrodošli v Velenju

Bojan Kontič, župan Mestne občine Velenje

10.20 do 10.30 Znanje in ustvarjalnost starejših brez meja

Prof. dr. Ana Krajnc, predsednica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

10.30 do 10.50 Umetniška fotografija in gradovi Pomurja

Zdenka Ščančar, UTŽO Murska Sobota

10.50 do 11.10 Filmi govorijo. CINAGE - evropski film za dejavno staranje

Silva Reiner, Ivan Korelc, dr. Dušana Findeisen, Meta Žgur, UTŽO Ljubljana

11.10 do 11.30 Šečerlije: kultura medsebojnih odnosov in delo za skupnost

Prof. dr. Edina Šarić, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerze v Tuzli

11.30 do 11.50 Med kulturo in izobraževanjem

UTŽO Slovenj Gradec

11.50 do 12.10 Česa smo se naučili v evropskem projektu CLICK

Marija Olić, UTŽO Zagreb

12.10 do 12.30 Žalec v objemu hmelja

Študijski krožek Po poteh kulturne dediščine, UTŽO Žalec

12.30 do 12.45 Ob zaključku prvega dela festivala

Marija Vrtačnik, predsednica UTŽO Velenje

12.45 do 13.00 Glasbeni pozdrav

Petje v skupini, zborovodkinja prof. Tadeja Cigale, UTŽO Velenje

13.00 do 14.00 Odmor s pogostitvijo

14.00 do 17.00 Znaš, nauči drugega: svoboda učenja in povezovanja med generacijami (medgeneracijsko srečanje)

Kulturni dom Velenje, predverje male dvorane, ob 14.00 uri

Obisk Muzeja premogovništva Velenje

Zbirno mesto pred Kulturnim domom Velenje, ob 14.00 uri

Obisk Velenjskega gradu

Zbirno mesto pred Kulturnim domom Velenje, ob 14.15 uri

Fotografska razstava **Velenje, moje mesto** v očeh študentov UTŽO Velenje
Avla Kulturnega doma Velenje

Program povezujeta Tjaša Jeraj in Drago Karl Seme.

Dogodek poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

CINAGE projektno srečanje

UTŽO Ljubljana, 16. in 17. april

V Ljubljani bo potekalo četrto srečanje v projektu CINAGE. Srečanje bo priložnost za živ stik med tistimi, ki so projekt zasnovali in filmskimi ustvarjalci, starejšimi udeleženci tečaja in filmske delavnice.

Digitalna Donava (ang. DIGITAL DANUBE), tretje srečanje v Bolgariji

Sofija, 17. - 19. april

Noč knjige na UTŽO v Ljubljani ne bo temna

Svetovni dan knjige. Od branja do pisanja

Ljubljana, Poljanska 6, dvorana v pritličju

Četrtek, 23. april, od 16.00 do 18.00 ure

Na svetovni dan knjige se pridružujemo vseslovenskemu in mednarodnemu dogodku Noč knjige.

Pridružite se nam ob literarnem programu študijskih skupin UTŽO Ljubljana in predavanju mentorice Slavice Ravnik.

Program: http://www.slovenska-univerza3.si/docs/NOC_KNJIGE_NA_UTZO.pdf

Zdravje in zdravstvena pismenost v izobraževanju odraslih v Evropi

(angl. Health and Health Literacy in Adult Education in Europe)

Oporto, 22. junij 2015

Ta konferenca EAEA se bo odvila na Portugalskem. Program? Delavnica na temo zdravja in zdravstvene pismenosti. Plenarna predavanja na dano temo. Pregled primerov dobre prakse.

Tematske razprave na temo duševnega zdravja in izobraževanja odraslih, koristnost izobraževanja odraslih za zdravje, ključne kompetence in zdravstvena pismenost. Oseba za stik: [Raffaela Kihrer](#)

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net

